

Vyjádření k ubytování uprchlíků z pohledu DPH

Na základě usnesení vlády ČR č. 207 ze dne 16.3.2022 byly kraje a hl. m. Praha povinny zajistit ubytovací kapacity pro uprchlíky, přičemž byl stanoven kompenzační příspěvek za jednu ubytovanou osobu a noc.

Od 30.6.2022 je postupováno dle zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.

Z důvodu zajištění této povinnosti jsou Královéhradeckým krajem uzavírány smlouvy (dohody o ubytování) s fyzickými a právnickými osobami za úplatu, obvykle ve výši stanoveného kompenzačního příspěvku.

Z pohledu zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (ZDPH):

je činnost poskytnutí ubytování za úplatu ekonomickou činností (§5 odst. 3) a vždy předmětem daně (§ 2, odst. 1, písm. b)). Pouze musí poskytovatel ubytování dle konkrétních podmínek rozhodnout, zda se jedná o nájem (primárně osvobozený od DPH) nebo poskytnutí ubytovací služby (druhá snížená sazba daně ve výši 10 %).

Ve většině případů se však bude jednat vzhledem k charakteru poskytovaných služeb o zdanitelnou ubytovací službu.

V případě výše uvedených ubytovacích služeb se obce, příspěvkové organizace ani jiné veřejnoprávní organizace nemohou dovolávat § 5 odst. 4 ZDPH, který výše uvedené osoby při výkonu působností v oblasti veřejné správy nepovažuje za osoby povinné k dani, i když za výkon těchto působností vybírají poplatky či jiné úhrady.

V případě poskytnutí ubytovacích služeb za úplatu nejsou naplněny obě kumulativní podmínky § 5 odst. 4 ZDPH:

1. Výkon činností veřejnoprávním subjektem
2. Vykonávání činností veřejnoprávním subjektem jakožto orgánem veřejné správy – tj. činností, které jsou vykonávány v rámci nějakého zvláštního právního režimu, dle kterého nemohou postupovat soukromé fyzické a právnické osoby.

Z výše uvedeného je patrné, že není splněna druhá podmínka a nelze proto úhrady za ubytování vyjmout z předmětu daně.

Na příspěvek/dotaci za ubytování je nutné z pohledu zákona o DPH nahlížet jako na dotaci k ceně, která je dle § 4 odst. 1 písm. a), bod 2. úplatou, neboť je zde příjemci stanovena povinnost plnění se slevou z ceny (v tomto případě sleva ve výši 100 %) a výše ceny se váže k jednotkové ceně plnění (částka za osobu a noc).

Pojmenování smlouvy o ubytování ani úplaty za ubytování nehraje žádnou roli.

Upozornění pro neplátce DPH - částky za ubytování uprchlíků vstupují do obrátu a je třeba s nimi počítat při sledování výše obrátu.

V Hradci Králové 5.10.2022